

LBRIS

We know
books.

JOANNA GOODMAN

*Căminul
fetelor orfane*

Traducere din limba engleză și note
GABRIELA GHIRCOIAȘ

LITERA
București

CAPITOLUL 1

1948

- Recunoaște, Semănătorule, ai votat pentru Duplessis!

Un hohot puternic de râs răzbate până în mansardă, unde Maggie cântărește și numără semințele. Premierul tocmai a fost reales și în prăvălie este zarvă mare. Aruncă o mână de semințe pe cântar, străduindu-se să audă ce se spune jos.

- Haide, Semănătorule! îl tachinează unul dintre fermieri. N-are de ce să-ți fie rușine!

Maggie lasă număratul și se ghemuiește în capul scării ca să tragă cu urechea. Lucrează pentru tatăl ei în weekenduri de când a împlinit doisprezece ani, în urmă cu doi ani, cântărind și ambalând semințele în pliculețe de hârtie. Este o treabă anostă, mai ales că semințele mai mari trebuie numărate individual, dar nu o deranjează. Îi place la nebunie în prăvălia tatălui, este locul ei preferat în toată lumea. Are de gând să lucreze într-o bună zi la parter, ca vânzătoare, iar pe urmă, când el se pensionează, să preia afacerea.

Superior Seeds/Semences Supérieures¹ se numește și se află la jumătatea drumului între Cowansville și Dunham, orașelul

---

¹ Semințe de calitate superioară

în care locuiesc, la aproximativ 90 de kilometri sud-est de Montreal. Plăcuța de la intrare este scrisă în franceză și în engleză, deoarece tatăl ei spune că așa merg lucrurile în Quebec dacă vrei să ai o afacere prosperă. Nu poți exclude pe nimeni.

Maggie se furișează câteva trepte mai jos ca să audă mai bine. În magazin este umezeală și se simte mirosul de îngrășământ, care-i place la nebunie. Când ajunge sâmbăta dimineața, de fiecare dată inhalează adânc și uneori își vără mâinile în țărâna rece în care germinează noile semințe din ghivecele micuțe de lut, ca să-i rămână toată ziua mirosul de pământ pe degete. Pentru Maggie, asta este fericirea.

În magazin se găsesc lucruri de bază, precum îngrășământ și insecticide, însă tatăl lui Maggie se mândrește cu o selecție rară de semințe care nu se mai găsesc nicăieri în altă parte. Suficient de înfumurat cât să se creadă dătător de viață, se izbăvește prin simpla dedicație față de muncă. Izbutește să încalce fragila graniță dintre zeflema și respect, iar fermierii vin la el nu doar pentru semințe, ci și pentru expertiza lui în materie de orice chestiune rurală și politică. Într-o astfel de zi, prăvălia este atât un loc de întrunire, cât și de făcut afaceri. Peretele din spate este de sus până jos alcătuit din sertărașe pătrate, toate pline cu semințe. Au și butoaie gigantice cu porumb, grâu, orz, ovăz și tutun pentru fermieri. Pe jos sunt saci cu balebă de oaie, Fertosan¹, făină de oase, îngrășământ RA-PID-GRO. Lângă acestea se află un suport din lemn de prezentare pentru arbori și arboret, precum și unelte de grădinărit, stropitoare de peluză și furtunuri. Pe rafturi este plin cu pachete de pulbere și spray-uri cu DDT, insecticid cu nicotină, larvicid, pesticid și substanțe împotriva limacșilor. Aici se găsește orice caută un fermier sau un grădinar.

– Când oi ajunge să votez pentru Uniunea Națională, atunci închid și prăvălia, declară tatăl ei, plin de bravură.

¹ Otravă pentru melcii dăunători

Cozile mustății răsucite în sus par să-i susțină punctul de vedere.

Tatăl ei are un farmec magnetic. Este frumos ca o vedetă de cinema, cu ochi albaștri și mustață hollywoodiană. I se rărește părul – dintotdeauna, încă de la douăzeci de ani –, dar chelia îi conferă un aer demn și cumva îi sporește rafinamentul în ochii ei. Vara poartă costume de in, iarna sacouri de tweed cu pălărie și fumează trabucuri House of Lords care împrumut casa cu acel miros minunat de tătic. Până și numele lui, Wellington Hughes, sună impresionant.

Wellington își împinge în față bărbia în stilul caracteristic, încăpățânat și orgolios, și spune:

– Omul ăla este un gangster și un dictator.

Vorbește franceză fluent, fiind un mare susținător al bilingvismului ca instrument de afaceri.

Tatăl lui Maggie este un om foarte influent în comunitatea fermierilor, astfel că toată lumea se așteaptă ca el să susțină orice politician care prețuiește, protejează și promovează agricultura, cum face Duplessis. Numai că este și un anglofon mândru. Îi disprețuiește pe Duplessis și nu ascunde defel asta. Consideră că Duplessis este cel care i-a ținut pe francezi needucați și în Evul Mediu. Tolează opiniile politice ale mușteriiilor doar pentru că aceștia aleg să facă afaceri cu prăvălia lui, iar el le respectă afacerile și fidelitatea. Totuși, atunci când aude în conversație numele Maurice Duplessis, i se înroșesc obraji de obicei palizi și îi crește tonul cu o octavă, două.

– Știm c-ai votat pentru el, Hughes, îl tachinează Jacques Blais. Pronunță *Yuuz*. Ai nevoie de creditele lui agricole. Când ne merge nouă bine, îți merge și ție, nu?

– Afacerea mea ar prospera și fără narcisistul ăla la putere, declară emfatic tatăl lui Maggie.

– Cin' se aseamănă se-adună, mormăie Bruno Roy, și toți bărbații izbucnesc în râs.

– Voi, ăștia din Quebec, nu aveți nici o loialitate față de țara asta, spune tatăl ei, pronunțând cu stimă cuvântul „loialitate“, de parcă ar fi cea mai nobilă trăsătură pe care o poate avea cineva.

– *Maudit Anglais*¹, glumește Blais, tocmai când sună clopoțelul la ușă.

Se întorc cu toții și se lasă dintr-odată liniștea când în magazin intră Clémentine Phénix. O tensiune inconfundabilă ia numaidecât locul bunei dispoziții de mai devreme.

– Am nevoie de niște DDT, spune ea, umplând magazinul cu tonul ei gutural și prezența controversată.

Felul în care spune „am nevoie“ nu-i atât o cerere, cât o provocare.

Tatăl lui Maggie se duce spre pesticide. Ia un tub de DDT și i-l dă fără o vorbă. Se simte o tensiune între ei, o privire tainică, un soi de comunicare, dar apoi el se întoarce repede și se îndepărtează. Pesemne nimic mai mult decât vechea ranchiună teritorială.

Familia Phénix locuiește într-o cocioabă din lanul de porumb care mărginește proprietatea lui Maggie, subiect de dispută pentru tatăl ei, care consideră că valoarea propriului teren este semnificativ scăzută de imediata vecinătate a șandramei lor. Copiii familiei Phénix sunt proprietarii lanului de porumb și asta este tot ce au. Vara își câștigă existența din porumb fiert și căpșuni. Iarna, Gabriel, fratele lui Clémentine, muncește la o fabrică din Montreal. Acum doar cei trei frați locuiesc acolo – Clémentine, Gabriel și Angèle – și Georgette, fiica de patru ani a lui Clémentine dintr-o căsnicie încheiată cu divorț. Restul familiei – părinții și alte două surori – au murit într-un accident de mașină cu câțiva ani în urmă.

Clémentine îl urmează pe Wellington la tejgheaua principală, ignorând chicoteliile celorlalți mușterii, cu care s-a

obișnuit probabil. Divorțul a făcut din ea o paria în micul lor oraș catolic, în care divorțul nu este numai un păcat, ci și ilegal. A trebuit să se ducă tocmai la Ottawa să-l obțină, ofensă impardonabilă în ochii ipocriților, așa ca mama lui Maggie.

– Îmi trebuie două spray-uri, spune Clémentine, încrucișându-și brațele vânjoase și ciocolatii la piept.

Are tenul bronzat și pistruiat, nu poartă machiaj și își lasă coada aurie împletită să i se legene în spate ca o coardă de sărit. Maggie o consideră frumoasă, chiar și fără toate artificiiile feminine. Izbutește cumva să fie feminină și băiețoasă în același timp, chipul ei dezarmant de drăguț nefiind câtuși de puțin subminat de expresia dură, brațele groase și musculoase sau de salopeta ca un sac de cartofi, deloc măgulitoare, care ascunde până și eventualitatea unei siluete.

Ceva o fascinează la ea, observă Maggie, o sfidare mută în felul în care se poartă în preajma bărbaților. Nu are nimic din artificiiile obișnuite care dau legitimitate femeilor – un soț, copii, bani – și totuși, pare să facă tot ce este necesar pentru a o scoate la capăt împreună cu familia.

– Recolta e infestată cu dăunătorul porumbului, explică ea. În cazul în care o stânjenesc privirile din jur, nu se vede.

Wellington traversează din nou magazinul și se întoarce cu alt tub de DDT, destul de agitat. Dintr-odată, ușile se dau de perete și intră Gabriel Phénix. Se duce țațoș la Clémentine, și toți fermierii se întorc spre el.

Maggie nu l-a văzut pe Gabriel de vara trecută și i se taie respirația când intră el. A plecat la Montreal toamna trecută un copil – și-l aduce aminte alergând pe câmp cu picioarele aschilambice, umerii mici și figura rotundă și angelică –, dar s-a întors bărbat. Pesemne are vreo șaisprezece ani. Are părul blond pieptănat într-o buclă involburată, ochii cenușii îi sclipesc precum niște lame de brici și are pomeții pronunțați și buzele pline ale surorii lui. Este încă destul de slab cât

¹ Englez blestemat (în limba franceză în original)

să-i poată număra coastele prin tricoul alb de bumbac, însă brațele, musculoase acum, s-au îngroșat frumos și îi conferă amploare și masă. Cum se uită la el de pe scară, simte ceva straniu în corp, ca acel gol în stomac atunci când se aruncă de pe stâncile înalte în lacul Selby. Chiar dacă nu știe ce să creadă despre el, nu-și poate lua ochii.

– Toate bune? își întreabă sora.

Clémentine încuviințează și îi pune mâna pe piept, semn să stea cuminte și să aștepte. Se supune, cu pumnii înclștați și o expresie serioasă și obraznică, gata să sară în apărarea ei la nevoie.

Tatăl lui Maggie pune cele două tuburi de DDT într-o pungă de hârtie maro și le bate în casa de marcat.

– Am nevoie de credit, spune Clémentine.

Alte chicoteli pe înfundate.

– Credit? repetă tatăl ei cu dispreț.

Wellington Hughes nu acordă credite. Asta este politica lui și politica lui este poruncă. Să nu acorzi credite.

– În câteva săptămâni începe sezonul nostru, îi explică fata. O să pot plăti atunci.

Maggie își șterge sudoarea de pe buza superioară. Își dă seama pentru prima dată cât de grea trebuie să fie viața pentru copiii Phénix. Adevărul este că nu și-a pus nicicând problema, nici măcar când era prietenă cu Angèle, sora mai mică. Își auzise părinții vorbind despre ei – despre divorț și despre răposatul tată bețiv –, dar nu fusese prea atentă. Astăzi însă, consideră foarte captivantă impertinența lor orgolioasă.

– Dacă vă dau vouă astea pe credit, spune tatăl ei cu accentul fin franțuzesc, o să vină toată lumea în afara sezonului să-mi promită că-mi dă banii când începe sezonul porumbului.

Gabriel își face loc să se așeze în fața surorii lui și își scoate ceasul de la mână. Îi dă drumul pe teighea și îl împinge spre tatăl lui Maggie.

– Ia, spune el. Ia naibii ceasul ca să vezi că ne ținem de cuvânt. A fost al tatei. Este din aur.

Lui Wellington îi zvâcnește buza superioară și împinge ceasul înapoi spre Gabriel.

– Aici nu-i amanet, spune încruntat.

Gabriel nu dă să își ia ceasul înapoi. După o clipă, tatăl lui Maggie împinge punga de hârtie cu DDT pe teighea spre Clémentine.

– Poftim, atunci, spune. Luați-le. Dar nu mai veniți până nu puteți plăti.

– Mulțumesc, spune ea, fără să plece o dată capul ori ochii de rușine.

Tatăl lui Maggie pare dezgustat. Fiindcă Gabriel nu dă să-și recupereze ceasul, Clémentine îl înșfacă și îl trage pe Gabriel spre ușă. La ieșire, Gabriel se uită direct la Maggie, ca și cum ar fi știut că fusese acolo în tot acest timp. Se ținutiesc cu privirea și ei îi crește pulsul. Privirea lui este sfidătoare, plină de ură. Strâmbă din buze, un rânjet indolent, și ea își dă seama șocată că disprețul îi este adresat.

Observă că tatăl o privește sobru. Un avertisment explicit. „Să nu umbli cu francezi.“

CAPITOLUL 2

Maggie se ascunsese în lanul de porumb al familiei Phénix din două motive. Primul era ca să se eschiveze să-și facă treburile. Al doilea era ca să se uite la Gabriel care îngrijea porumbul, în speranța că o va observa și el.

Este august, în toiul sezonului porumbului. Stă întinsă pe jos între rânduri și citește revista *True Romance*, ignorând furnicile care-i umblă pe picioarele goale și o gădilă. Este mulțumită aici, unde soarele îi încălzește spatele și tulpinile înalte o adăpostesc de săcăiala mamei. Îi aude vocea încă din curtea din spate. O clipă nu-i tace gura. Sora ei, Violet, a dat jos niște rufe de pe frânghie și *maman* este furioasă. Biata Violet, dar mai bine ea decât Maggie.

– Iar ai venit?

Maggie lasă revista și ridică privirea, prefăcându-se că tresare. Stă lângă ea cu mâna streășină la ochi. Nu poartă cămașă, doar blugi albaștri. Are pielea cafenie, ca trabucurile tatălui ei.

– Îmi place să citesc aici, spune ea.

Se așază pe vine lângă ea. Ea își ține respirația. Pe gâtul lui se prelinge lent o broboană de sudoare.

– *Tabarnac*, injură el, uitându-se la un știulete. Viermii mănâncă mătasea.

– Au ajuns la bob? întreabă ea, știind totul despre infestarea dăunătorilor de la tatăl ei.

Gabriel scutură pănușa unuia dintre știuleți.

– Sper că e învelit cât să protejeze boabele. N-ar trebui să pățească nimic dacă daunele rămân la suprafață.

– Poate trebuia să fi plantat mai devreme, spune ea, vorbind întocmai ca tatăl ei.

Tonul condescendent, de predicator. Regretă pe loc. Gabriel îi aruncă o privire enervată și se ridică.

– Vezi-ți de revistele tale romantice, pufnește. Lasă agricultura pe seama mea.

De ce a trebuit să deschidă gura aia mare? *Maman* îi zice mereu că are gura mare și are dreptate.

Gabriel se întoarce cu spatele la Maggie, căreia îi fug ochii la curbura proeminentă a șirei spinării lui, în timp ce trece printre rânduri, aplecându-se metodic să inspecteze știuleții. În timp ce-l privește, admirându-l și gândindu-se cu jenă la ce spusese, toate celelalte drame și obsesii din viața ei pier precum ciucurii de mătase împrăștiată în jurul ei.

– Maggie!

Aude glasul speriat al lui Violet înainte să apară sora ei.

– Maggie! strigă Violet, făcându-și loc în porumb. *Maman* vrea să vii *numaidecât* acasă!

Maggie se întinde ca o pisică, de parcă nu i-ar fi teamă de mama ei, cu toate că în realitate este înspăimântată. Toți sunt.

– Grăbește-te, că altfel...

Că altfel le bate cu lingura mare de lemn. Sau le încuie afară din casă fără mâncare. Maggie se întoarce să-i mai arunce o privire plină de tângală lui Gabriel. O surprinde, ea îi face cu mâna, dar el nu-i răspunde la gest. Violet observă, dar nu zice nimic.

– Haide, spune agitată, apucând-o pe Maggie de mână și ridicând-o brutal în picioare.

Ies fără chef din lanul de porumb tocmai când stă să apună soarele.

– Mai bine o luăm la fugă, propune Violet.

Și, cu toate că lui Maggie nu-i place să treacă drept mămăligă, ca Violet, știe că sora ei are dreptate. Trebuie să fugă.

Casa lor se află la capătului drumului lung, mărginit pe ambele părți de un șir dens de pini înalți și aleargă pe poteca de țărână care urcă abrupt din lan și șerpuiește prin pădure. Când ajung în luminiș, unde șade nobil piatra cenușie victoriană ca piesă de rezistență a proprietății, Maggie și Violet sunt learcă de transpirație și gâfâie de mama focului. Ușa de plasă se trănțește în urma lor și iat-o pe *maman* la aragaz cu lingura de lemn în mână.

– *Où t'étais, Maggie?* întreabă cu un ton calm, dar amenințător.

Unde ai fost?

Geraldine pune deja masa, și Nicole, în vârstă de doi ani, se joacă pe jos cu Ginny, păpușa englezească. De când a plecat Peter, fratele ei mai mare, la internatul din Sheerbrooke, sunt numai fete în casă.

Violet dă fuga la masă, s-o ajute pe Geri, ieșind în afara liniei de tragere.

– Am fost afară, spune Maggie.

– Știu că ai fost afară. Dar *ce* făceai?

– Citeam.

Maggie dă să ascundă la spate revista, dar n-are rost. *Maman* i-o smulge din mână și se uită batjocoritor.

– Ce zice aici? întreabă.

Mama ei nu știe boabă de engleză, nici să citească, nici să vorbească. Este franțuzoaică *pure laine*¹ și nu a făcut nici cel mai mic efort să învețe măcar bazele limbii engleze, nici pentru soțul ei, nici pentru comunitatea bilingvă în care trăiește.

¹ Get-beget canadian francez (în limba franceză în original)

Eastern Townships¹ este în mare parte o regiune cu ferme de țară, în care se află enclave de francezi și englezi care trăiesc într-o relativă armonie – relativă față de Quebec, unde francezii și englezii se tolerează cu o precară politețe, fără să se amestece totuși, așa cum o fac comunitățile omogene. Același lucru se poate spune și despre părinții lui Maggie, a căror uniune a contrariat-o dintotdeauna.

Tatăl ei și-a luat diploma în horticultură la optsprezece ani și s-a angajat prima oară la Pinney's Garden Center din suburbia East End a Montrealului. Era director adjunct când a apărut mama lui Maggie într-o bună zi, căutând o plantă cu care să-și înfrumusețeze apartamentul din mahalaua Hochelaga. Ea, menajeră săracă franco-canadiană, care nu ieșise în veci din mahala, iar el, englez cult, erudit, dar care s-a îndrăgostit de ea în ziua aceea la Pinney's, din clipa în care i-a văzut buzele de un roșu intens și delicatele bucle negre.

Astăzi, în casa lor, franceza este limba oficială – dovadă vie a încăpățănării mamei –, însă tatăl a câștigat în privința educației. În consecință, copiii merg toți la școala engleză protestantă, făcând engleza limba oficială a viitorului lor.

Prima dată când Maggie a auzit engleză a fost la cinci ani, în prima zi de școală. Când și-a confruntat tatăl în legătură cu această bulversare din viața ei – trecerea de la franceza de la grădiniță la engleza de la școală –, tot ce a spus el a fost:

– Ești englezoaică.

– *Maman* nu e, a subliniat ea.

– Dar *tu ești*, a insistat el. Franceza este limbă inferioară. Este esențial să ai o educație în engleză.

– Ce înseamnă asta?

– Înseamnă că nu ajungi nicăieri doar cu franceza.

– Dar tu vorbești franceza.

¹ Cantonul de Est, districte pe teritoriul canadian unde se vorbește limba franceză